

**РЕПУБЛИКА СРПСКА
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЈЕТЕ И КУЛТУРЕ**

**ПРАВИЛНИК
О ПРОГРАМУ ПРЕДШКОЛСКОГ ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА**

Бања Лука, август 2022. године

На основу члана 31. став 5. Закона о предшколском васпитању и образовању („Службени гласник Републике Српске“, бр. 79/15, 63/20 и 64/22) и члана 76. став 2. Закона о републичкој управи („Службени гласник Републике Српске“, бр. 115/18, 111/21, 15/22 и 56/22), министар просвјете и културе, 31. августа 2022. године, д о н о с и

П Р А В И Л Н И К О ПРОГРАМУ ПРЕДШКОЛСКОГ ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА

Члан 1.

Овим правилником уређује се Програм предшколског васпитања и образовања у предшколским установама, основним школама, школама за дјецу са сметњама у развоју и центрима за социјални рад у неразвијеним и изразито неразвијеним јединицама локалне самоуправе у којима не постоје предшколске установе, те установама социјалне заштите у којима су смјештена дјеца без родитељског старања, његова примјена и начин остваривања.

Члан 2.

(1) Програм из члана 1. овог правилника заснива се на процјени, планирању и евалуацији праксе, а одсликава добро познавање дјеце, њиховог учења, интереса и животних околности, односно контекста у коме дијете живи.

(2) Планирање, примјена и евалуација програма из члана 1. овог правилника мора се снажно ослањати на савремена разумијевања учења и развоја предшколског дјетета, која су заснована на актуелним истраживањима, теоријама и праксама у предшколском васпитању и образовању.

Члан 3.

(1) Програм који се примјењује у предшколским установама, основним школама, школама за дјецу са сметњама у развоју и центрима за социјални рад у неразвијеним и изразито неразвијеним јединицама локалне самоуправе у којима не постоје предшколске установе, те установама социјалне заштите у којима су смјештена дјеца без родитељског старања (у даљем тексту: установа), заснован је на начелима планирања, примјене и евалуације цјеловитог развојног програма.

(2) Цјеловити развојни програм је отворени програм предшколског васпитања и образовања Републике Српске, заснован на исходима учења и игре, прилагодљив различитим условима примјене и трајања, а његово спровођење је обавезно у свим установама, уз поштовање права, потреба и интересовања дјеце и родитеља/старатеља, те специфичности њиховог окружења.

(3) У оквиру цјеловитог развојног програма могу се примјењивати и сљедећи програми:

- 1) специјализовани развојни програми,
- 2) интервентни, компензациони и рехабилитациони програми,
- 3) програми за дјецу пред полазак у школу, ако нису обухваћена неким обликом предшколског васпитања и образовања и која нису похађала цјеловити развојни програм.

(4) Установа може организовати програме из става 3. овог члана на основу потреба дјеце, родитеља/старатеља, установе и локалне заједнице, подржавајући интерес дјетета за учењем, уважавајући његове могућности, радозналост и способности и у функцији су подстицања развоја дјечјег говора, комуникације и писмености, физичког развоја и здравља, друштвеног и емоционалног развоја, откривања и разумијевања свијета, те умјетности и стваралаштва.

(5) Програм из става 2. овог члана налази се у Прилогу 1. овог правилника и чини његов саставни дио.

Члан 4.

(1) Специјализовани развојни програми се остварују за дјецу према њиховим интересовањима, потребама и способностима, ради стварања темеља за стицање високог нивоа опште културе у најранијој доби, а то су:

- 1) језички програм,
- 2) музички програм,
- 3) драмски и умјетнички програм,
- 4) спортски и рекреативни програм,
- 5) информатички програм,
- 6) други програми.

(2) Програми из става 1. овог члана остварују се кроз активности као што су: учење матерњег и страних језика, хорско пјевање, упознавање музичких инструмената, плес, балет, фолклор, глума, цртање, сликање, вајање, спортске активности, јога, шах, еколошке и друге активности.

(3) Програми из става 1. овог члана укључују континуиране или повремене активности које се организују једном или више пута током седмице или мјесеца у трајању од 20 минута до једног сата или више сати у складу са потребама и интересима породице и дјетета.

Члан 5.

Интервентни, компензациони и рехабилитациони програми реализују се у случају елементарних непогода, као и са дјецом из породица угроженог социјалног и друштвеног стања, којима су ускраћени оптимални услови за несметан раст и развој, те са дјецом са сметњама у развоју.

Члан 6.

(1) Интервентни предшколски програми остварују се у ванредним околностима проузрокованим елементарном непогодом, насталом дјеловањем природних сила, као што су поплаве, пожари, земљотреси, сњежни наноси и лавине, епидемије заразних болести и друго.

(2) Програм из става 1. овог члана може се, у пуном или скраћеном времену, реализовати у прилагођеном простору који испуњава минималне услове за извођење васпитно-образовног рада, о чему одлуку доноси директор установе непосредно по наступању елементарне непогоде и о томе обавјештава оснивача и Министарство просвјете и културе (у даљем тексту: Министарство), у складу са Законом.

Члан 7.

(1) Компензациони програми су намијењени за рад са дјецом која се налазе у недовољно развијеној и мање подстицајној средини ради пружања јаче подршке у развоју, а то подразумијева богато материјално и социјално окружење за учење и развој уз поштовање вриједности и различитости.

(2) Програм из става 1. овог члана се остварује у неразвијеним или руралним срединама, срединама са високом стопом незапослености, ниским приходима, бројем становника у опадању, као и за дјецу из непотпуних породица и породица угроженог

социјалног и друштвеног стања, те дјецу родитеља/старатеља са ниским степеном образовања.

(3) Програм из става 1. овог члана подразумијева обезбјеђивање квалитетног материјала за учење, стварање услова за непосредно учење унутар и изван установе, а на основу истражених и документованих потреба дјеце, којима се може утицати на њихово напредовање.

(4) Активности и дужина трајања програма из става 1. овог члана зависи од реалних потреба дјеце и њихових породица и услова у којима се програм реализује.

Члан 8.

(1) Рехабилитациони програми су намијењени за рад са дјецом са сметњама у развоју и остварују се у установама из члана 1. овог правилника ради подршке оптималном функционисању дјеце са сметњама у развоју у васпитно-образовним активностима и учешћу у свакодневном животу.

(2) Програм из става 1. овог члана обухвата и посебан рехабилитациони поступак који се спроводи код дјеце код које су способности већ биле успостављене и хабилитациони поступак који се односи на успостављање способности код дјеце, а која пружају стручна лица уз учешће родитеља.

(3) Поступци из става 2. овог члана могу бити: логопедски, сурдопедагошки, олигофренолошки, тифлопедагошки и соматопедагошки, а они се остварују кроз рехабилитационе и хабилитационе третмане и игру, групно и индивидуално, поштујући способности и потребе сваког дјетета.

(4) Програм из става 1. овог члана заснива се на развоју дјечјег говора, комуникације и писмености, физичког развоја и здравља, друштвеног и емоционалног развоја, откривања и разумијевања свијета, те умјетности и стваралаштва на основу сигурне, здраве и подстицајне средине за игру и учење да би се осигурала адекватна стимулација и оптималан развој дјетета.

Члан 9.

(1) Програм за дјецу у години пред полазак у школу организује се за дјецу која нису обухваћена неким обликом предшколског васпитања и образовања и која нису похађала цјеловити развојни програм, у трајању од најмање три мјесеца у континуитету, сваког радног дана по три сата дневно у непосредном раду са дјецом, укључујући рекреативне паузе и паузе за заједнички оброк.

(2) Реализација програма из става 1. овог члана пружа дјетету могућност стицања основних знања која ће се надограђивати у школи, усвајања радних навика, развијања љубави према учењу, оспособљавања за самосталан и креативан рад, развијања осјећаја одговорности и међусобне толеранције и учења правила понашања у друштву и групи.

(3) У програм из става 1. овог члана укључују се дјеца која по прописима којима се уређује област основног васпитања и образовања у наредној школској години стичу услове за полазак у први разред основне школе.

Члан 10.

(1) Установа може спроводити и програме јачања родитељских знања и способности у васпитању дјеце.

(2) Програми из става 1. овог члана могу се примјењивати у установама, породичном окружењу или у другим установама и организацијама ради јачања родитељских компетенција у области подстицања раног раста и развоја дјетета и бриге о њему.

(3) Примјена програма из става 1. овог члана заснива се на вриједностима које подразумијевају да ће сваки васпитач, стручни сарадник и радник распоређен на пословима превентивно-здравствене заштите, исхране и његе дјече у установи бити упознат са сазнањима из области породичне педагогије и психодинамике породице и да ће свој рад заснивати на тим сазнањима, уз потребу да се у тој области стално професионално развијају.

(4) Програм из става 1. овог члана је у функцији подршке родитељима/старатељима у развоју и васпитању дјече, развоја свијести о важности родитељске улоге, стицања знања и вјештина важних за задовољавање потреба породице у погледу адекватног подстицања развоја дјетета.

(5) Васпитач, стручни сарадник и радник распоређен на пословима превентивно-здравствене заштите, исхране и његе дјече треба да упознају и поштују породичне вриједности које се тичу васпитања и образовања дјетета и треба да поштују право родитеља/старатеља да доносе одлуке за своје дијете, те да им помажу у разумијевању савремених сазнања о учењу и развоју предшколске дјече и значају предшколског васпитања и образовања.

(6) Активности и дужина трајања програма из става 1. овог члана зависи од потреба родитеља/старатеља и њихове дјече и услова у којима се програм реализује и представља основ за остваривање партнерства са породицом као саставног дијела годишњег програма рада установе.

Члан 11.

(1) Установа води евиденцију о планирању, организовању, документовању и евалуацији, те дужини трајања програма из члана 3. овог правилника у годишњем програму рада и педагошкој документацији.

(2) Извјештај о примјени програма из члана 3. овог правилника је саставни дио извјештаја о раду за протеклу радну годину, који установа доставља најкасније до краја септембра текуће године оснивачу на усвајање, а Министарству и Републичком педагошком заводу на увид у складу са Законом.

Члан 12.

Ступањем на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о програму предшколског васпитања и образовања („Службени гласник Републике Српске”, број 71/16).

Члан 13.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске”.

Број: 07.04/614-2-3/22
31. августа 2022. године
Бања Лука

МИНИСТАР
Др Наталија Тривић